

POMORSKI WOJEWÓDZKI INSPEKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

80-001 Gdańsk
Trakt Świętego Wojciecha 293
tel: (58) 309-49-11, 309-49-12, 309-49-13

fax: (58) 309-46-34
e-mail: sekr@gdansk.wios.gov.pl
www.gdansk.wios.gov.pl

Delegatura WIOŚ w Słupsku
76-200 Słupsk
Kniaziewiczza 30
tel: (059) 842-56-70, 842-57-80

fax: (059) 842-52-63
e-mail: ds@gdansk.wios.gov.pl
www.gdansk.wios.gov.pl

PROTOKÓŁ KONTROLI NR SLU 327/2021

Sygnatura protokołu	DID.7023.227.2021.AM	
Podstawa do przeprowadzenia kontroli	art. 9 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1070)	
Identyfikacja kontrolowanego zakładu		
Nazwa, adres	Gmina Miejsko - Wiejska Brusy, ul. Na Zaborach 1, 89-632 Brusy, Gmina Brusy (miejsko-wiejska), Powiat chojnicki	
Rodzaj działalności, rodzaje i liczba instalacji, kod działalności lub instalacji	Wykonywanie zadań publicznych Instalacje:	
Adres kontrolowanej działalności	ul. Na Zaborach 1, 89-632 Brusy, Gmina Brusy (miejsko-wiejska), Powiat chojnicki	
Osoba poinformowana o podjęciu kontroli	Witold Ossowski, Burmistrz Brus	
Regon zakładu lub PESEL kontrolowanego, który nie posiada regonu (np. rolnicy indywidualni)	092351251	
Rodzaj kontrolowanego przedsiębiorcy zgodnie z ustawą Prawo przedsiębiorców		
Rejestracja		
Telefon/ fax.	52 39 69 300	52 39 69 303
Adres strony internetowej:	www.brusy.pl	
email	um@brusy.pl	
Posiadane certyfikaty ISO, EMAS	Nie dotyczy	
Przedstawiciel kontrolowanego	Imię i nazwisko Witold Ossowski	Stanowisko Burmistrz Brus
Udzielający informacji: (imię, nazwisko, stanowisko)	Imię i nazwisko Ewelina Jażdżewska	Stanowisko Inspektor w Wydziale Środowiska i Rolnictwa

Podmiot kontrolowany	
Nazwa	Gmina Miejsko - Wiejska Brusy
Adres do korespondencji	ul. Na Zaborach 1, 89-632 Brusy, Gmina Brusy (miejsko-wiejska), Powiat chojnicki
Regon	0923351251

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 1 z 9

protokół kontroli nr SLU 327/2021

Rejestracja	
Telefon/ fax.	

Informacja o kontroli	
Data rozpoczęcia kontroli	16-09-2021
Data zakończenia kontroli	26-10-2021
Charakter kontroli	Problemowa
Typ kontroli	Planowa
Data poprzedniej kontroli	27-09-2016
Okres objęty kontrolą	2019, 2020, 2021
Cel kontroli	42. Kontrola wykonywania zadań określonych w programach ochrony powietrza i ich aktualizacjach oraz planach działań krótkoterminowych.
Cykl kontrolny	
Informacje zastrzeżone	nie

Przeprowadzający kontrolę, uczestniczący w kontroli			
Inspektor/inspektorzy upoważnieni do kontroli	Imię i nazwisko	Stanowisko służbowe	Upoważnienie nr
	Joanna Lau	Specjalista	233/2021
Wykonujący pomiary i badania	Imię i nazwisko	Stanowisko służbowe	Upoważnienie nr
	Agnieszka Mróz	Młodszy Specjalista	233/2021
Osoby uczestniczące w kontroli			

1. Ustalenia kontroli

Celem kontroli jest ocena realizacji zadań określonych w programie Ochrony Powietrza dla strefy pomorskiej ze szczególnym uwzględnieniem stopnia ich realizacji w aspekcie rzeczowym i osiągnięcia planowanego efektu ekologicznego. Kontrola prowadzona jest w oparciu o art. 96 a ustawy Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 ze zm.).

Zgodnie z art. 89 tekstu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. 2020 poz. 1219 ze zm.) Główny Inspektor Ochrony Środowiska (w tym Regionalne Wydziały Monitoringu Środowiska GIOŚ na poziomie województw) dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni, a następnie dokonuje klasyfikacji stref, dla każdej substancji odrębnie, według określonych kryteriów. Wyniki oceny są przekazywane zarządowi województwa. Główny Inspektor Ochrony Środowiska, dokonuje zbiorczej oceny jakości powietrza w skali kraju.

Na potrzeby wykonania oceny jakości powietrza wykorzystuje się wyniki badań z systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. Oprócz badań prowadzonych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska uwzględniono również badania prowadzone przez następujące podmioty i instytucje: Agencję Regionalnego Monitoringu Atmosfery Aglomeracji Gdańskiej oraz Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

Główną metodą określenia stanu jakości powietrza są pomiary imisji zanieczyszczeń powietrza. W ramach systemu pomiarowego w województwie pomorskim działają 2 typy sieci pomiarowych:

- sieć pomiarów automatycznych (ciągłych),
- sieć pomiarów manualnych (dobowych).

Poszczególne typy pomiarów różnią się od siebie dokładnością i częstotliwością uzyskiwanych wyników pomiarów. Określone metody monitoringu przeznaczone są do oceny jakości powietrza na obszarach o różnym zagrożeniu dla zdrowia ludności i ochrony środowiska. W sieci województwa pomorskiego w roku 2018 znajdowało się 16 automatycznych stacji pomiarowych oraz 3 stacje manualne.

Zgodnie z art. 89 ustawy - Prawo ochrony środowiska, kryteriami oceny i klasyfikacji stref w rocznej ocenie jakości powietrza są:

- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu (z uwzględnieniem dozwolonej liczby przypadków przekroczeń poziomu dopuszczalnego, określonej dla niektórych zanieczyszczeń)

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu powiększony o margines tolerancji (dozwolone przypadki przekroczeń poziomu dopuszczalnego odnoszą się także do jego wartości powiększonej o margines tolerancji)
- poziom docelowy substancji w powietrzu (z uwzględnieniem dozwolonej liczby przypadków przekroczeń, określonej w odniesieniu do ozonu)
- poziom celu długoterminowego (dla ozonu).

Zgodnie z art. 91 ust. 3 Prawa ochrony środowiska Sejmik Województwa Pomorskiego określił w drodze uchwały Programy ochrony powietrza:

- uchwała nr 353/XXXIII/17 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27 marca 2017 roku w sprawie aktualizacji "Programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10 oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu".

- uchwała nr 308/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie "Programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10 oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu".

Uchwała nr 308/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 r. weszła w życie po upływie 14 dnia od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego. § 10 uchwały nr 308/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 roku uchylił uchwałę nr 353/XXXIII/17 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27 marca 2017 roku.

Gmina Brusy należy do strefy pomorskiej, którą zaliczono do klasy C w zakresie rocznych stężeń benzo(a)pirenu (w oparciu o model matematyczny stężenie śródroczne benzo(a)pirenu w 2020 r. przekroczyło poziom docelowy 1 ng/m³). Natomiast na podstawie Rocznej oceny jakości powietrza w województwie pomorskim, raport wojewódzki za rok 2020, stwierdzono, że na terenie Gminy Brusy wystąpiło przekroczenie benzo(a)pirenu w 2020 r.

1. Rada Miejska w Brusach przyjęła Uchwałę nr XI/105/16 z dnia 15 kwietnia 2016 roku w sprawie przyjęcia do realizacji Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Brusy na lata 2015-2020. Celem Planu gospodarki niskoemisyjnej było określenie wizji rozwoju gminy w kierunku gospodarki niskoemisyjnej, pozwalającej osiągnąć długofalowe korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne. Kluczowym elementem Planu było wyznaczenie celów strategicznych i szczegółowych, realizujących określoną wizję gminy w zakresie zwiększenia efektywności energetycznej, zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych oraz wdrożenia nowych technologii zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Opracowany Plan gospodarki niskoemisyjnej był niezbędnym dokumentem, umożliwiającym ubieganie się o przyznanie środków pomocowych z budżetu Unii Europejskiej na lata 2014-2020.

2. Gmina Brusy nie podjęła uchwały wdrażającej zachęty finansowe dla mieszkańców mobilizujące do zmiany ogrzewania poprzez podłączenie do sieci ciepłowniczej, zastąpienie kotłów węglowych urządzeniami opalanymi gazem lub wymianę na urządzenia zasilane paliwami stałymi spełniające wymagania klasy 5 normy PN-EN 303:5/2012.

3. Informacje o przeprowadzonych w 2019-2021 r. termomodernizacjach budynków użyteczności publicznej w celu poprawy efektywności energetycznej budynków.

W ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich:

- zmodernizowano budynek w Hucie poprzez budowę zadaszonego tarasu, wymianę pokrycia dachu wraz z robotami towarzyszącymi, docieplenie ścian zewnętrznych, fundamentów oraz stropu poddasza, częściową wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, przemalowanie wszystkich ścian i sufitów, montaż balustrad zewnętrznych i oświetlenia, przebudowę schodów zewnętrznych wraz z wykonaniem daszku nad wejściem, remont posadzki w garażu, montaż ogniw fotowoltaicznych, montaż wentylacji mechanicznej, remont instalacji wewnętrznych i zagospodarowanie terenu (wykonanie utwardzenia, budowa bezodpływowego zbiornika na deszczówkę wraz z kanalizacją deszczową, zieleń).

Koszt całkowity zadania: 487.512,51 zł, w tym dofinansowanie: 171.116,30 zł (z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego w ramach działania „Realizacja lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczność” w ramach Priorytetu 4 „Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej”, objętego Programem Operacyjnym „Rybacko i Morze”). Zadanie realizowane od 2015 r. do 2019 r.

- Przebudowano i rozbudowano budynek świetlicy wiejskiej i remizy OSP w Kinicach na cele społeczne.

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 3 z 9

protokół kontroli nr SLU 327/2021

W ramach zadania rozbudowano budynek o przedsionek oraz zadaszony taras zewnętrzny. Wykonano wymianę pokrycia dachowego, docieplono ściany zewnętrzne, fundamenty oraz stropy. Częściowo wymieniono stolarkę okienną i drzwiową, przemalowano wszystkie ściany i sufity. W garażu wyremontowano posadzkę. Zmodernizowano schody zewnętrzne, wybudowano pochylnię, wymieniono zadaszenie oraz zamontowano balustrady i oświetlenie. Na dachu zamontowano ogniwa fotowoltaiczne. Wyremontowano instalacje wewnętrzne, zamontowano wentylację mechaniczną. Teren wokół budynku został uporządkowany, zasiano zieleni i wykonano częściowe utwardzenia.

Koszt całkowity zadania: 487.931,50 zł, w tym refundacja: 157.176,00 zł (w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020).

Zadanie realizowane od 2015 r. do 2019 r.

Rewitalizacja części miasta Brusy w ramach RPO Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020.

W ramach ww. działania przebudowano starą szkołę i budynek przy ul. Chełmowskiej 4 w Brusach.

Zakres zadania obejmował adaptację części budynku przy ul. Szkolnej 1 w Brusach na cele społeczne.

Ściany zewnętrzne zostały docieplone od środka płytami izolacyjnymi, dach wełną mineralną, wymieniono piec na olejowy, zamontowano nową stolarkę okienną i drzwiową. Wszystkie instalacje zostały wymienione i rozbudowane, zamontowano nowe grzejniki.

Przebudowa i rozbudowa dotyczyła całego budynku, w tym ok. 1/3 budynku została zrealizowana w ramach zadania: „Utworzenie Środowiskowego Domu Samopomocy na terenie gminy Brusy” dofinansowanego w ramach dotacji z budżetu państwa w wysokości 1.588.996,79 zł

Budynek komunalny przy ul. Chełmowskiej 4 w Brusach - remont dotyczył elementów wspólnych budynku mieszkalnego i zagospodarowanie bezpośredniego otoczenia w tym: docieplenia murów zewnętrznych styropianem, wykonanie docieplenia powierzchni stropodachu styropapą oraz powierzchni dachu stromeego wełną mineralną, wymiana drzwi zewnętrznych od strony podwórza

W ramach zadania zagospodarowano tereny zielone przy ul. Szkolnej 1 i Chełmowskiej 4.

Szacunkowa wartość zadania: 3.892.047 zł, w tym dofinansowanie: 2.225.149 zł. Roboty budowlane trwały od października 2020 r. do końca lipca 2021 r.

Przebudowa Centrum Kultury i Biblioteki im. Jana Karnowskiego w Brusach.

Zadanie dotyczy przebudowy i rozbudowy istniejącego budynku CKiB, w efekcie czego powstaną nowe pomieszczenia administracyjne i magazynowe oraz kino. W 2019 roku zakończono I etap inwestycji, obejmujący prace rozbiórkowe oraz budowę stanu surowego nowych elementów - wykonano podpiwniczenie pod główną salą, pomieszczenie „foyer” od strony Urzędu Miejskiego oraz rozbudowę obiektu w miejscu dotychczasowej galerii. 9 marca 2020 r. dokonano odbioru końcowego II etapu inwestycji obejmującego montaż stolarki okiennej i drzwiowej, szyb windowy, dachy, kanalizację podposadzkową, ścianki działowe, rozbiórki wewnętrzne. Obecnie trwa realizacja III (ostatniego) etapu inwestycji, trwają roboty budowlane: dotychczas wykonano instalację elektryczną i tynki w piwnicy oraz na kondygnacjach nadziemnych, wylano stropy fundamentowe pod konstrukcję elewacji, wykonano przyłącze kanalizacji deszczowej (od ul. Dworcowej), a także fundament pod płot w granicy, trwają prace obejmujące wykonywanie okładzin ściennych, sufitowych i podłogowych, montaż elementów konstrukcyjnych pod okładziny elewacyjne oraz zagospodarowanie terenu od strony ul. Dworcowej i patio.

Zadanie dofinansowane jest przez:

- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w wysokości 1.998.281 zł,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w wysokości 500.000 zł,
- Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych w wysokości 400.000 zł,

Szacunkowa wartość zadania ogółem: 10.204.942 zł. Realizacja zadania przewidziana jest na lata 2018-2021.

4. Ograniczenia emisji substancji z procesu wytwarzania energii cieplnej dla potrzeb ogrzewania i przygotowania ciepłej wody w lokalach mieszkalnych, handlowych i usługowych.

- Czyste powietrze dla Gminy Brusy 2018-2019

W ramach zadania został zamontowany kocioł EG PELLET MICRO o mocy 10kW 5 klasa Ecodesign w komunalnym budynku mieszkalnym w miejscowości Huta.

Całkowity koszt: 16.699,99 zł

w tym dofinansowanie: 5.000,00 zł (WFOŚiGW w Gdańsku)

(realizacja od 2017r. do 2020r.)

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 4 z 9

protokół kontroli nr SLU 327/2021

- Projekt „Słońce źródłem pozyskiwania energii” w gminie Brusy pozwolił na montaż 145 nowych instalacji fotowoltaicznych na budynkach mieszkalnych i niemieskalnych, w tym:
1) zakup i dostarczenie oraz montaż 50 instalacji fotowoltaicznych o mocy 5 kWp (w tym 42 na budynkach mieszkalnych, z czego 3 budynki mieszkalne przekraczają 300m² powierzchni użytkowej – 550m², 366m², 352m² oraz 8 na budynkach gospodarczych/niemieskalnych);
2) zakup i dostarczenie oraz montaż 47 instalacji fotowoltaicznych o mocy 4 kWp (w tym 34 na budynkach mieszkalnych, z czego 3 budynki mieszkalne przekraczają 300m² powierzchni użytkowej – 472m², 368m², 360 m² oraz 13 na budynkach gospodarczych/niemieskalnych);
3) zakup i dostarczenie oraz montaż 41 instalacji fotowoltaicznych o mocy 3 kWp (w tym 31 na budynkach mieszkalnych oraz 10 na budynkach gospodarczych/niemieskalnych),
4) zakup i dostarczenie oraz montaż 7 instalacji fotowoltaicznych o mocy 2 kWp (w tym 5 na budynkach mieszkalnych oraz 2 na budynkach gospodarczych/ niemieskalnych).
Całkowity koszt: 2.722.935,82 zł, w tym dofinansowanie: 2.041.286,51 zł (Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020).
Realizacja 2019 r., wniosek o dofinansowanie z 2018 r.

5. W ramach działania naprawczego: utrzymanie dróg w sposób ograniczający wtórną emisję zanieczyszczeń poprzez remonty i poprawę stanu nawierzchni dróg (przebudowa dróg o nawierzchni nieutwardzonej, nasadzeń zieleni izolacyjnej, wymiany zniszczonej warstwy ścieralnej jezdni) w Gminie Brusy w latach 2019-2021 zostały przeprowadzone następujące inwestycje:

- Budowa drogi transportu rolnego Wielkie Chełmy – Krównia

Wybudowano 500 m drogi transportu rolnego Wielkie Chełmy-Krównia o nawierzchni asfaltowej (w tym 50 m płatne z funduszu sołeckiego).

Koszt całkowity zadania: 399.295,36 zł

Koszty poniesione w 2019 r. – 365.322,97 zł, w tym dofinansowanie ze środków budżetu Województwa Pomorskiego w wysokości 120.885 zł (płatne z planu finansowego UM) oraz 28.146,89 zł (fundusz sołecki).

- Przebudowa drogi gminnej na trasie Żabno-Kosobudy wraz z budową kanalizacji deszczowej oraz budową oświetlenia drogowego na terenie gminy Brusy.

Zadanie obejmowało przebudowę drogi gminnej Żabno – Brusy – Wybudowanie – Kosobudy o łącznej długości 4.059m. Powstała droga gminna o nawierzchni asfaltowej, szerokości 5,5-6,0 m, wraz z odwodnieniem, ścieżka rowerowa na całej długości, oświetlenie drogowe w terenie zabudowanym oraz odcinek chodnika wzdłuż ul. Kościelnej w Kosobudach.

Koszt całkowity zadania: 13.043.229,53 zł, w tym dofinansowanie 3.000.000,00 zł (z programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019).

Realizacja od 2017 r. do 30 kwietnia 2019 r.

- Budowa ul. Czernickiej w Czyczkowach

Wybudowano odcinek ul. Czernickiej o długości 455 m. Inwestycja obejmowała wykonanie kanalizacji deszczowej na odcinku długości 219 m, budowę linii oświetlenia drogowego długości 247 m oraz wykonanie nawierzchni jezdni asfaltowej szer. 5,0 m na całej długości budowanego odcinka.

Koszt całkowity zadania: 658.366,70 zł, w tym dofinansowanie z Funduszu Dróg Samorządowych w wysokości 329.183,00 zł.

- Budowa drogi transportu rolnego Brusy - Jaglie - Żabno

Wybudowano odcinek drogi o nawierzchni asfaltowej długości 495 m o szer. 3,5 m wraz z obustronnymi poboczami z kruszywa łamanego.

Koszt całkowity zadania: 261.767,53 zł, w tym dofinansowanie ze środków budżetu Województwa Pomorskiego w wysokości 121.595,38 zł oraz 16.063,76 zł (fundusz sołecki)

- Budowa ulicy Kościelnej w Kosobudach

W ramach zadania wykonano kanalizację deszczową, oświetlenie drogowe i nawierzchnię ulicy Kościelnej w Kosobudach oraz kanalizację deszczową w ul. Czerskiej z wylotem do istniejącego zbiornika retencyjnego przy ul. Czerskiej.

Koszt całkowity zadania: 1.089.028 zł, w tym dofinansowanie z Funduszu Dróg Samorządowych 465.224 zł.

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 5 z 9

protokół kontroli nr SLU 327/2021

Realizacja od 2020 r. do 31 maja 2021 r.

- Budowa ścieżki rowerowej Brusy-Zalesie w ramach Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze”. W ramach zadania powstała ścieżka rowerowa szer. 2,5 m o długości 2,78 km wraz ze zjazdami publicznymi i indywidualnymi na trasie Brusy-Zalesie. Roboty budowlane zostały zakończone w czerwcu 2020 r.

Szacowany koszt całkowity: 2.456.383 zł, w tym dofinansowanie 297.814,69 zł w ramach działania „Realizacja lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczność” w ramach Priorytetu 4 „Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej „ objętego Programem Operacyjnym „Rybnactwo i Morze”.

Realizacja od 2019 r. do 2021 r.

- Rozbudowa drogi gminnej 206008G Zalesie-Lubnia, tj. przebudowa i rozbudowa jezdni asfaltowej wraz z budową ścieżki rowerowej do DW235 oraz budową kanalizacji deszczowej w ul. Spółdzielczej,

- Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż drogi wojewódzkiej DW235 na odcinku Zalesie – droga gminna nr 206008G.

Koszt całkowity: 2.808.690,60 zł, w tym dofinansowanie 1.302.992,00 zł (z Funduszu Dróg Samorządowych).

Inwestycja trwała od 2019 r. i zakończyła się w 2020 r.

- Budowa ul. Słonecznej w Zalesiu

Zakres inwestycji obejmował budowę ciągu pieszo-jezdni, o szerokości 5 m, długości 420 m, o nawierzchni z kostki betonowej oraz kanalizacji deszczowej. Zadanie dofinansowano z Funduszu Dróg Samorządowych. Realizacja zadania rozpoczęła się w 2019 r. przy udziale środków funduszu sołectkiego sołectwa Zalesie, a zakończyła w kwietniu 2020 r.

Całkowity koszt realizacji zadania wnioś: 585.450 zł, w tym dofinansowanie: 242.552 zł.

- Ochrona różnorodności biologicznej w gminach Brusy i Konarzyny – gmina Brusy

W ramach zadania został zmodernizowany park w Wielkich Chełmach. Wykonano aleje, wiatę na rowery oraz drobną architekturę turystyczną. Dokonano rewaloryzacji 3 stawów. Cały park został uporządkowany w zakresie drzew, krzewów i zieleni ozdobnej. Całkowita wartość zadania w gminie Brusy to 1.443.666,51 zł, w tym dofinansowanie w kwocie 1.176.527,86 zł (z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020).

Realizacja od 2018 do 2019 r.

- Teren rekreacyjny w Widnie miejscem rekreacji mieszkańców sołectwa Rolbik.

Zadanie dotyczy odnowienia istniejących elementów małej architektury (wiatę, ławki, ogrodzenie) oraz doposażenie terenu w nowe elementy (miejsce na ognisko, dodatkowe stoły i ławki), a także utwardzenie terenu pod istniejącą wiatę i nowe nasadzenia zieleni, zadanie uzyskało dofinansowanie w ramach programu Aktywne Sołectwo Pomorskie (ze środków Samorządu Województwa Pomorskiego),

W realizację projektu zaangażowali się również mieszkańcy, którzy odnawiają elementy drewniane, ułożyli kostkę betonową pod wiatę oraz wykonują nasadzenia zieleni. 14 maja 2021 r. została podpisana umowa z Samorządem Województwa Pomorskiego o dofinansowaniu zadania. Szacunkowa wartość całego zadania: 18.000 zł, w tym dofinansowanie: 10.000 zł oraz udział własny w postaci funduszu sołectkiego sołectwa Rolbik: 8.000 zł,

- Budowa ul. Polnej w Brusach

Zakres zadania obejmuje budowę ulicy o nawierzchni asfaltowej o długości 555 m, w tym szerokość jezdni 6 m, jednostronny ciąg pieszo-rowerowy o szerokości 2,5 m na długości 475 m, jednostronna opaska/pobocze z kostki betonowej szerokości min. 1,8-2,0 m na długości 295 m, oświetlenie drogowe, odwodnienie oraz oznakowanie pionowe i poziome. Zadanie jest dofinansowane z budżetu państwa w ramach Funduszu Dróg Samorządowych. Całkowita wartość zadania: 1.966.763 zł w tym wykupy gruntu: 155.000 zł oraz dofinansowanie: 706.863 zł,

- Budowa ulic Osiedla Słonecznego w Brusach

Zakres zadania obejmuje budowę ulic: Akacjowej, Stokrotki, Modrakowej, Zielonej, Łanowej, Różanej, Jaśminowej oraz części Słonecznej i Kwiatowej o łącznej długości 1.876 m. Zadanie jest dofinansowane z budżetu państwa w ramach Funduszu Dróg Samorządowych. W 2020 roku wybudowano ul. Akacjową

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 6 z 9

protokół kontroli nr SLU 327/2021

długości 121 m oraz łącznik od ul. Akacjowej do ul. Słonecznej o długości 63 m. Obecnie trwają prace na ul. Różanej i odcinku Kwiatowej – dotychczas zakończono roboty związane z branżą sanitarną (budowa kolektora deszczowego i przebudowa wodociągu), roboty branży drogowej na tych ulicach. Harmonogram budowy kolejnych ulic na Os. Słonecznym: w 2021 ul. Różana oraz część Kwiatowej, w 2022 roku ul. Jaśminowa, Stokrotki i wydłużenie ul. Słonecznej, natomiast w 2023 ul. Modrakowa, Zielona i Łanowa. Całkowita wartość zadania: 6.158.355 zł w tym dofinansowanie: 2.824.177 zł oraz koszt odszkodowań z tytułu gruntów przejętych pod budowę ulic w wysokości 510.000 zł. Realizacja zadania została zaplanowana na lata 2020 – 2023.

Czyszczenie powierzchni ulic metodą mokrą odbywa się w okresie wiosna-jesień. Wykonywane jest ono 3 razy w roku pojazdem specjalistycznym – zmiatarką marki MAN. Czyszczeniu podlegało:

2019 r. – 34,7 km bieżących jezdni (koszt 124 920 zł)

2020 r. – 37,2 km bieżących jezdni (koszt 171 733)

2021 r. – 38,4 km bieżących jezdni (koszt 183 272 zł).

Koszty pokryto ze środków własnych Gminy Brusy.

6. Informacje o działaniach prewencyjnych na poziomie wydawania decyzji z zakresu przepisów ochrony środowiska, uwzględniających konieczność ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza – wydane decyzje środowiskowe.

W latach 2019 - 2021 wydano łącznie 20 decyzji środowiskowych, które w większości dotyczyły zezwolenia na budowę instalacji do produkcji energii elektrycznej z promieni słonecznych (farmy fotowoltaiczne), które przyczyniają się do zwiększenia udziału odnawialnych źródeł energii w Polsce oraz polepszenia jakości powietrza. Ilość wydanych decyzji środowiskowych dla farm fotowoltaicznych w latach 2019-2021:

2019 r. - 3 decyzje

2020 r. - 8 decyzji

2021 r. - 5 decyzji.

Pozostałe przedsięwzięcia, dla których wydano decyzje środowiskowe:

- "Wydobywanie kopalin ze złoża HUTA na dz. nr 490/4 obręb Huta" - wydana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach w dniu 19.11.2019 r.

- "Rozbudowa gospodarstwa polegająca na budowie obory wolnostanowiskowej dla krów mlecznych w wraz z niezbędną infrastrukturą na działce ewidencyjnej nr 98 w miejscowości Czarnowo, gm. Brusy, pow. chojnicki, woj. pomorskie" - wydana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach w dniu 23.03.2020 r.

- "Budowa ulicy Długiej w Męcikale" - wydana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach w dniu 1.04.2020 r.

- "Wykonanie urządzeń wodnych do poboru wód podziemnych otworem nr 1 na terenie działki ewidencyjnej na 149/11 w miejscowości Rolbik, gm. Brusy" - wydana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach w dniu 14.04.2021 r.

7. W ramach uwag składanych przez Gminę do projektu Programu ochrony powietrza lub jego aktualizacji Burmistrz Gminy Brusy poinformował w piśmie z dnia 11 sierpnia 2020 r. znak SR.6224.2.2019, że zaproponowane w uchwale daty graniczne wymiany kotłów są zbyt krótkie ze względu na możliwości organizacyjne podmiotów gospodarczych świadczących usługi w zakresie wymiany instalacji grzewczych. Zaproponował aby wymóg wymiany instalacji, które nie spełniają wymagań w zakresie standardów emisyjnych odpowiadających klasie 3 pod względem granicznych wartości emisji pyłu wg normy PN-EN 303-5:2012 lub nieposiadających tabliczki znamionowej obowiązywał od 1 lipca 2025 r. Natomiast instalacje, które spełniają wymagania w zakresie standardów emisyjnych odpowiadających klasie 3 i 4 pod względem granicznych wartości emisji pyłu wg normy PN-EN 303-5:2012 obowiązywał od 1 lipca 2027 r.

W 2019 roku Gmina Brusy przystąpiła do programu Czyste Powietrze (podpisanie porozumienia z WFOŚiGW w Gdańsku w dniu 10.07.2019 r. dotyczącego m.in. obsługi wnioskodawców w programie Czyste Powietrze na etapie składania wniosków i uzyskiwania dofinansowania). W 2019 r. mieszkańcy Gminy Brusy złożyli do WFOŚiGW 123 wnioski w ramach programu „Czyste Powietrze”. W 2020 r. do WFOŚiGW wpłynęły 73 wnioski, a w 2021 r. 90 wniosków od właścicieli nieruchomości położonych na terenie gminy Brusy. Najczęściej montowane źródła ciepła to pompy ciepła powietrze/woda oraz kotły na pellet.

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 7 z 9

protokół kontroli nr SLU 327/2021

8. Prowadzenie działań promocyjnych i edukacyjnych mające na celu poprawę świadomości oraz kształtowanie prawidłowych postaw wśród mieszkańców (ulotki, imprezy, akcje szkolne, audycje) oraz pokazujące korzyści zdrowotne i społeczne wynikające z eliminacji niskiej emisji:

Gmina Brusy prowadzi działania informacyjno-edukacyjne w sposób ciągły. Na stronie internetowej gminy znajdują się informacje dotyczące uchwał antysmogowych dla województwa pomorskiego, centralnej ewidencji emisyjności budynków (CEEB) a także edukacyjne dot. niespalania odpadów. Ponadto w aktualnościach na stronie internetowej regularnie pojawiają się informacje dotyczące ochrony powietrza. Na tablicach ogłoszeń sołectw Gminy Brusy oraz w mieście Brusy umieszczano plakaty informujące o obowiązujących uchwałach antysmogowych, CEEB oraz dotyczące programu Czyste Powietrze. Poza tym, informacje dotyczące programu Czyste Powietrze były przekazywane mieszkańcom podczas zebrań wiejskich, narady sołtysów i pojawiają się regularnie na stronie internetowej gminy.

- 10 czerwca 2021 r. na placu targowym w Brusach odbyło się spotkanie informacyjne dla mieszkańców z przedstawicielami firmy Viessmann Sp. z o.o. z Wrocławia, podczas którego zaprezentowano prace najnowocześniejszych urządzeń grzewczych oraz odnawialnych źródeł energii.

- 18 września 2020 r. Gmina Brusy rozdawała sadzonki dla mieszkańców w ramach akcji zainicjowanej przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudę i Pierwszą Damę Agatę Kornhauser-Dudę #sadziMY 2020

- na budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Brusach, ul. Gdańska 1B zamontowany jest czujnik monitorujący stan jakości powietrza; urządzenie informuje o stężeniu pyłów zawieszonych PM 2.5 i PM 10 (odpowiadających za tzw. Smog), a także o temperaturze powietrza, wilgotności i ciśnieniu. Wyniki można śledzić na stronie <https://panel.syngeos.pl/sensor/pm10?device=445>, a także korzystając z aplikacji na telefon komórkowy „Syngeos – nasze Powietrze”.

9. Kontrola gospodarstw domowych w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów oraz kontrola przestrzegania zakazu wypalania łąk, pastwisk, nieużytków, rowów, pasów przydrożnych, szlaków kolejowych oraz trzcinowisk i szuwarów:

Na terenie Gminy Brusy nie funkcjonuje straż gminna, w związku z powyższym nie przeprowadzono ww. kontroli.

Gmina Brusy na bieżąco realizuje działania wynikające z Programu ochrony powietrza, wobec tego nie występowała do Zarządu Województwa ora Sejmiku Województwa z informacją dot. braku możliwości realizacji działań określonych w Programie ochrony powietrza lub jego aktualizacji np. w związku z brakiem środków finansowych. Burmistrz Brus pismem z dnia 10 lipca 2020 r. pozytywnie zaopiniował projekt uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszzonego PM10 oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu.

Sprawozdanie z realizacji działań naprawczych wynikających z Programu ochrony powietrza przekazano do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego terminowo w dniu 12.03.2020 r. za rok 2019 oraz w dniu 4.03.2021 r. za rok 2020. Wśród zatrudnionych w Urzędzie Gminy Brusy osobą koordynującą realizację zadań ujętych w Programie ochrony powietrza jest Pani Ewelina Jażdżewska, która obejmuje stanowisko Inspektora w Wydziale Środowiska i Rolnictwa

2. Naruszenia

Nie stwierdzono naruszeń

3. Popelnione wykroczenia i zastosowane sankcje

Nie dotyczy

4. Inne zagadnienia

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 8 z 9

protokół kontroli nr SLU 327/2021

5. Informacje końcowe

Integralną część niniejszego protokołu stanowią następujące załączniki:

1 Upoważnienie PWIOŚ do kontroli

Dane i informacje zastrzeżone: Protokół nie zawiera informacji zastrzeżonych.

Osoba uprawniona do reprezentowania kontrolowanego ma prawo wnieść do protokołu kontroli umotywowane zastrzeżenia i uwagi przed jego podpisaniem lub odmówić podpisania protokołu.

W przypadku odmowy podpisania protokołu kontroli może w terminie siedmiu dni przedstawić swoje stanowisko na piśmie Pomorskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska.

Niniejszy protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.

Wszystkie strony protokołów dwustronnie parafowano.

Jeden egzemplarz protokołu doręczono Witoldowi Ossowskiemu, Burmistrzowi Gminy Brusy

Zgodnie z art. 57 ust. 2 ustawy z dn. 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162) dokonano wpisu w książce kontroli pod pozycją:: 3.

Miejsce i data podpisania protokołu: Brusy, 26-10-2021

Podpis i pieczęć uprawnionego
przedstawiciela jednostki
kontrolowanej

Z up. Burmistrza

mgr inż. Krzysztof Gierszewski
Zastępca Burmistrza

Młodszy Specjalista
Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony
Środowiska w Gdańsku
Agnieszka Mróz

Podpis i pieczęć uprawnionego
inspektora

Specjalista
Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony
Środowiska w Gdańsku
Joanna Lau

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 9 z 9

protokół kontroli nr SLU 327/2021

Opis